

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

4 בינואר 2011

556

כ"ח בטבת התשע"א

עמוד

348	הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 11), התשע"א-2011
356	הצעת חוק החברות (תיקון מס' 14) (ייצוג בני שני המינים בדירקטוריון חברה ציבורית), התשע"א-2011

**הצעת חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (תיקון מס' 11),
התשע"א-2011**

1. תיקון סעיף 1 בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1, בהגדרה "חוב" –
- (1) ברישה, אחרי "אחד מאלה" יבוא "לרבות הפרשי הצמדה וריבית, בתוספת פיגורים, שנוספו לו על פי דין, ולמעט חוב המשולם לרשות מקומית";
- (2) הקטע החל במילים "והכל לרבות הפרשי הצמדה וריבית" עד המילים "לרשות מקומית" – יימחק.
2. אחרי סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:
- "הרשם לענייני המרכז 6א. (א) שר המשפטים ימנה בכל מחוז, מבין רשמי ההוצאה לפועל, רשם שיהיו נתונות לו הסמכויות הקבועות בסעיפים 7 עד 7ג (בחוק זה – הרשם לענייני המרכז); הודעה על מינוי רשם לענייני המרכז תפורסם ברשומות.
- (ב) הרשם לענייני המרכז יכהן, בתקופת המינוי, על אף הוראות סעיף 3(א) לחוק ההוצאה לפועל, הן בתפקיד רשם הוצאה לפועל והן בתפקיד רשם לענייני המרכז.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 בחוק המרכז, כפי שהתקבל בכנסת ביום כ"ז באדר ב' התשנ"ה (29 במרס 1995) ופורסם בס"ח התשנ"ה, עמ' 170, נרשמה בסוף הגדרת "חוב" סיפה כללית, שהתייחסה לכל אחד מסכומי החוב המפורטים בהגדרה, ולפיה חוב כולל "הפרשי הצמדה וריבית, ותוספת פיגורים, שנוספו לכל אחד מהסכומים האמורים על פי דין, ולמעט חוב המשולם לרשות מקומית". במהלך השנים הורחבה הגדרת חוב בדרך של הוספת פסקאות. בלי משים ובטעות לא הוזחה ההוראה האמורה לעיל לסיפה של הגדרת חוב. מכיוון שההוראה האמורה צריכה לחול על כל סוגי החובות בהגדרת חוב, מוצע לשם הבהרה לקבוע הוראה זו בראש ההגדרה "חוב" כך שיהיה ברור שהיא חלה על כל הסכומים המפורטים בהגדרה.

סעיף 2 חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן – חוק ההוצאה לפועל), מסמיך את רשמי ההוצאה לפועל להטיל הגבלות על חיובי הוצאה לפועל ולמנות כונס נכסים על נכסיהם. בידי רשמי ההוצאה לפועל הכלים המקצועיים, ההכשרה המתאימה, הניסיון והמומחיות הנדרשים לשם הוצאת חיובים כספיים מהכוח אל הפועל. מוצע על כן להסמיך, בסעיף 6א לחוק, רשמים לענייני המרכז, מקרב רשמי ההוצאה לפועל, אשר יוסמכו, בין השאר, להטיל הגבלות ולמנות כונסי נכסים על נכסיהם של חיובי המרכז. מוצע כי רשם לענייני המרכז ימונה בכל מחוז שיפוט, זאת כדי לאפשר לחיובי המרכז להתדיין במקום נגיש וקרוב למקום מגוריהם או עסקיהם.

כללי חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן – החוק או חוק המרכז), חוקק כדי להתמודד עם אי-הצלתם של מנגנוני הממשל לגבות קנסות ותשלומים אחרים הכרוכים בהליך משפטי. דרך ההתמודדות שנבחרה בחוק היתה ייסוד מרכז ארצי לגביית חובות לטובת המדינה. במרוצת השנים הורחבה בחוק הגדרת המונח "חוב" ונוספו סוגי חוב חדשים שהמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (להלן – המרכז) מוסמך לגבותם, כגון פיצוי בהליך פלילי. בד בבד עם שינויי החוק צמח היקף הפעילות של המרכז, ברם לא נוספו למרכז די כלים יעילים לאכיפה ולגבייה. למעשה הכלים הקיימים כיום, לפי החוק, בידי המרכז, לשם גביית חובות, אינם מספקים מענה הולם להתמודדות עם חייבים המשתמטים מתשלום חובותיהם. לא אחת, ממצה המרכז את האפשרויות העומדות לרשותו בלי שיעלה בידיו לגבות את החוב. העדר כלים יעילים וראויים להתמודדות עם תופעת השתמטות מתשלום חובות מקשה על אכיפה של פסקי דין ושאר חיובים המוטלים על פי דין, ומעודד מציאות נפסדת של חוסר אכיפה הפוגעת בסדרי ממשל תקינים ובכלכלה.

כדי למגר את התופעה השלילית של התחמקות מתשלום חובות ומקיום החלטות שיפוטיות מחייבות, וכדי לייעל את מנגנון אכיפת החוק ולהגדיל את שיעורי הגבייה, תוך איוון עם זכויותיהם של החייבים, מוצעים בהצעת חוק זו תיקונים שונים לחוק המרכז.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170; התש"ע, עמ' 385.

(ג) בסעיף זה, "מחוז" – מחוז בהתאם לאזורי השיפוט של בתי המשפט המחוזיים שקבע שר המשפטים לפי סעיף 33 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.²

החלפת סעיף 7
והוספת סעיפים
לא עד 7ה

3. במקום סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

(א) מנהל המרכז רשאי, אם ראה צורך או תועלת בדבר לשם גביית חוב, לפנות לרשם לענייני המרכז במחוז שבו נמצא מקום מגוריו או עסקו של החייב, בבקשה שימנה כונס נכסים לנכס מסוים של החייב, ובלבד שהחוב או החובות במצטבר של החייב עולים על 50,000 שקלים חדשים.

7. "מינוי כונס נכסים
בידי הרשם לענייני
המרכז

(ב) מצא הרשם לענייני המרכז שאליו הפנה מנהל המרכז בקשה לפי סעיף קטן (א), כי יש צורך או תועלת במינוי כונס נכסים לשם גביית חוב וכי האמור באותו סעיף קטן מתקיים בחוב או בחובות במצטבר של החייב, רשאי הוא למנות כונס נכסים לנכסו של החייב.

(ג) על מינויו ופעולתו של כונס הנכסים יחולו ההוראות לפי פרק ה' לחוק ההוצאה לפועל, בשינויים המחויבים.

ד ב ר י ה ס ב ר

(ב) על מינויו ופעולתו של כונס הנכסים יחולו, בשינויים המחויבים, הוראות פרק ה' לחוק ההוצאה לפועל.³

מוצע להחליף את ההסדר הקיים כיום בסעיף 7 לחוק, שלפיו על מנהל המרכז לפנות לבית משפט שלום כדי שימנה כונס נכסים לנכס מסוים של החייב.

לסעיפים קטנים (א), (ב) ו-(ה)

המרכז אמון על גביית חובות שהוטלו או שנפסקו כדין וחלף מועד תשלומם. בשלב מאוחר זה אין זה מעשי לחזור לבית המשפט כדי שיפעיל הליכי הוצאה לפועל; אינטרס הציבור הוא שמערכת בתי המשפט תתמקד בייעודה לפסוק ולהכריע בסכסוכי הווה ולא תכלה זמנה במציאת דרכים להוצאה לפועל של חיובים שהורותם בעבר. מוצע על כן לקבוע כי בקשות למינוי כונס נכסים יוגשו לרשם לענייני המרכז.

עם זאת בשל ההשלכה של הליכי הכינוס על נכסי החייב מוצע לקבוע כי בקשות למינוי כונס נכסים יוגשו אם החוב או החובות במצטבר של החייב עולים על סכום של 50,000 שקלים חדשים. במקביל מוצע לאפשר לשר המשפטים לשנות, בצו, את הסכום האמור.

לסעיף קטן (ג)

מוצע להותיר על כנו את ההסדר הקבוע בסעיף 7(ב) לחוק, המחיל על מינויו ופעולתו של כונס הנכסים את ההוראות לפי פרק ה' לחוק ההוצאה לפועל, בשינויים המחויבים.

מכיוון שסעיף 3(א) לחוק ההוצאה לפועל קובע כי מי שמונה לרשם הוצאה לפועל יכהן בתקופת המינוי בתפקיד זה בלבד, מוצע לציין במפורש, בחוק המרכז, כי על אף האמור בחוק ההוצאה לפועל, הרשם לענייני המרכז יכהן בתקופת כהונתו הן בתפקיד רשם הוצאה לפועל והן בתפקיד הרשם לענייני המרכז.

יובהר לעניין זה כי הרשם לענייני המרכז אינו עובד המרכז ואינו כפוף לגורם כלשהו במרכז לרבות למנהל המרכז, דבר זה מבטיח את עצמאותו של הרשם לענייני המרכז להחליט בבקשות שלפניו לפי שורת הדין. יצוין כי לאחרונה פורסמה ברשומות הצעת חוק הוצאה לפועל (תיקון מס 32) (רשמי הוצאה לפועל), התשע"א-2010 (ה"ח הממשלה מס' 540, מיום ה' בחשוון התשע"א 13 באוקטובר 2010), שבה מוצע, בין השאר, למנות ממונה על רשמי הוצאה לפועל שיהיה אחראי על כללי רשמי הוצאה לפועל. אם הצעת החוק האמורה תתקבל יהיה הממונה האמור אחראי גם על הרשם לענייני המרכז.

סעיפים 7 המוצע

3 ו-4 סעיף 7 לחוק, כנוסחו היום, עניינו "מינוי כונס נכסים", והוא קובע לאמור:

"מינוי כונס נכסים

7. (א) מנהל המרכז רשאי, אם ראה צורך בדבר לשם גביית חוב, לפנות לבית משפט שלום כדי שימנה כונס נכסים לנכס מסוים של החייב.

² ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

(ד) בהליך לפי סעיף זה ייתן הרשם לענייני המרכז הזדמנות לצדדים לטעון את טענותיהם ולהגיש את ראיותיהם בכתב או בעל-פה, בצורה, במועד ובאופן לפי הוראות סעיף 7ד.
(ה) שר המשפטים רשאי, בצו, לשנות את הסכום הקבוע בסעיף קטן (א).

(א) מנהל המרכז רשאי לפנות לרשם לענייני המרכז במחוז שבו נמצא מקום מגוריו או מקום עסקו של החייב, בבקשה להטיל על החייב הגבלה כאמור בסעיף קטן (ג), אחת או יותר, לשם גביית החוב, בהתקיים התנאים המפורטים להלן, ובלבד שלא יגיש בקשה כאמור אם נוכח כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב:

הטלת הגבלות
בידי הרשם לענייני
המרכז
7א.

(1) הוא שוכנע, כי הטלת ההגבלה על החייב מוצדקת בנסיבות העניין, בהתחשב במידת הפגיעה בחייב, ומצא, בשים לב להליכים שנקטו לשם גביית החוב, לרבות הליכים לקבלת מידע על החייב, ככל הנדרש, כי אין אפשרות לנקוט הליכים אחרים לגביית החוב שמידת פגיעתם בחייב פחותה;

(2) החוב לא נפרע בתוך שנה מהיום שבו הומצאה לחייב דרישה נוספת לתשלום, לפי הוראות סעיף 5, ולעניין פיצוי כאמור בפסקה (6) להגדרה "חוב" שבסעיף 1 – בתוך שישה חודשים מהיום האמור, ובלבד שהדרישה הנוספת הומצאה בהמצאה מלאה כהגדרתה בחוק ההוצאה לפועל;

ד ב ר י ה ס ב ר

סקלים חדשים; שכנוע של מנהל המרכז בצדקת הטלת ההגבלה, בין השאר, לפי עקרון המידתיות, קרי – בהתחשב בכך שאין אפשרות לנקוט הליכי גבייה אחרים שמידת פגיעתם פחותה; חלוף פרק זמן של שנה לפחות מיום שבו הומצאה לחייב דרישה נוספת לתשלום החוב, לפי הוראות סעיף 5 לחוק, בדרך של המצאה מלאה; התעלמות החייב מהדרישה לתשלום או לחלופין דחיית בקשתו להפחתת תוספת פיגורים, לפריסה או לדחיית מועד תשלום החוב, או הפרה של הסדר חוב שנקבע לחייב לפי סעיפים 5ב או 5ג לחוק, בנוסחם הקיים, או לפי סעיף 7ג לחוק, בנוסחו המוצע.

מטרת התנאים המצטברים האמורים, להבטיח, במידת האפשר, כי בקשות שיופנו לרשם לענייני המרכז יתמקדו בחייבים המסרבים לשלם את חובם בלא הסבר סביר, ולא בחייבים הנעדרים יכולת לשלם את החוב, כפי שגם מובהר במפורש ברישה של סעיף קטן (א) המוצע.

בחובות שמקורם באי-תשלום פיצוי פלילי, כאמור בפסקה (6) להגדרה "חוב" שבסעיף 1 לחוק, מוצע לאפשר למנהל המרכז להגיש בקשה לרשם לענייני המרכז בחלוף תקופה קצרה יותר של חצי שנה מיום המצאת הדרישה

לסעיף קטן (ד)

נוכח מורכבות הליכי כינוס נכסים מוצע לאפשר למנהל המרכז ולחייב לטעון את טענותיהם ולהגיש את ראיותיהם בכתב או בעל-פה, בצורה ובאופן ובמועד שייקבעו בתקנות לפי הוראות סעיף 7ד לחוק, כנוסחו המוצע, ואם לא ייקבעו תקנות, יפעל הרשם גם לעניין זה, בהתאם להוראות הסעיף האמור, בדרך הנראית לו צודקת ומועילה ביותר.

לסעיף 7א המוצע

מוצע להסמיך את הרשם לענייני המרכז, לפי פניית מנהל המרכז, להטיל על חייב שורה של הגבלות, לשם גביית החוב, בדומה לסמכות הנתונה לרשם ההוצאה לפועל בפרק 10 לחוק ההוצאה לפועל.

לסעיף קטן (א)

לאור מהותן של ההגבלות הקבועות בסעיף המוצע, כפי שיפורט להלן, מוצע להסמיך את מנהל המרכז לפנות לרשם לענייני המרכז בבקשה להטיל הגבלה מההגבלות האמורות, רק אם נוכח כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב ובהתקיים שורה של תנאים מצטברים המפורטים בסעיף קטן (א) המוצע, שעיקרם: סכום החוב עולה על 5,000

(3) החייב לא הגיש בקשה לפי סעיפים 55, 56 או 57, או שבקשתו כאמור נדחתה, או שהחייב אינו עומד, בלא הצדק סביר, בתשלומים שנקבעו לו לפי הסעיפים האמורים;

(4) החוב או החובות במצטבר של החייב, העומדים בתנאים הקבועים בפסקאות (2) ו-(3), עולים על 5,000 שקלים חדשים.

(ב) שר המשפטים רשאי, בצו, לשנות את התקופות והסכום הקבועים בסעיף קטן (א)(2) ו-(4).

(ג) מצא הרשם לענייני המרכז שאליו הפנה מנהל המרכז בקשה לפי סעיף קטן (א), כי מתקיימים לגבי החייב התנאים האמורים באותו סעיף קטן, רשאי הוא להטיל על החייב הגבלה, אחת או יותר, כמפורט להלן, בהתאם לבקשת מנהל המרכז, והכל לתקופה ובתנאים שיקבע, ובלבד שלא יטיל הגבלה כאמור אם נוכח כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב:

(1) הגבלת החייב מלקבל דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952³, מלהחזיק דרכון או תעודת מעבר כאמור או מלהאריך את תוקפם, ובלבד שיהיו תקפים לצורך שיבה לישראל; הגבלה זו לא תוטל אם שוכנע הרשם לענייני המרכז שהיציאה מישראל דרושה מטעמי בריאותו של החייב או של בן משפחה התלוי בו;

(2) עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ; הגבלה זו לא תוטל אם שוכנע הרשם לענייני המרכז שהיציאה

ד ב ר י ה ס ב ר

(1) הגבלת החייב מלקבל דרכון ישראלי או תעודת מעבר לפי חוק הדרכונים, התשי"ב-1952, מלהחזיק דרכון או תעודת מעבר או מהארכת תוקפם (ובלבד שיהיו תקפים לצורך שיבה לישראל), וכן עיכוב יציאתו של החייב מן הארץ. הגבלות אלה לא יוטלו אם הרשם לענייני המרכז שוכנע כי היציאה מן הארץ דרושה מטעמי בריאותו של החייב או בן משפחה התלוי בו. ויובהר לעניין זה כי כשם שסעיף 66א(1) לחוק ההוצאה לפועל לא ביטל את הצורך בקיומו של סעיף 14 לחוק ההוצאה לפועל, המסמיך את רשם ההוצאה לפועל לעכב את יציאתו של חייב מן הארץ. הסעיף המוצע אינו בא לבטל או להחליף את ההסדר הקבוע בסעיף 8 לחוק המרכז, שעניינו "עיכוב יציאה מהארץ", המהווה כלי אפקטיבי והכרחי למקרים שבהם חייבים מתעתדים לעזוב את הארץ כדי לסקל את גביית חובם או את ההליך לשם גבייתו (ר' תיקון מוצע לסעיף 8 לחוק, בסעיף 4 להצעת החוק, הבא להבהיר עניין זה);

(2) הגבלת החייב כלקוח מיוחד לפי חוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981;

הנוספת לתשלום החוב. פרק זמן מקוצר זה אמור לענות על הצורך של קרבנות העבירה לקבל בהקדם את כספי הפיצוי המשמשים אותם, לא אחת, לטיפול ולשיקום.

לסעיף קטן (ב)

מוצע להסמיך את שר המשפטים לשנות, בצו, את הסכומים והמועדים הקבועים בסעיף קטן (א). אם ראה צורך בכך.

לסעיף קטן (ג)

כאמור לעיל מוצע להסמיך את הרשם לענייני המרכז להטיל על חייב אחת או יותר מההגבלות המנויות בפרק ו' לחוק ההוצאה לפועל, בהתאם לבקשת מנהל המרכז, ובלבד שנוכח גם הוא כי מתקיימים התנאים להגשת בקשה כאמור, כמפורט בסעיף קטן (א) המוצע. גם בהקשר זה מוצע להבהיר כי לא תוטל הגבלה לפי הסעיף המוצע, אם נוכח הרשם כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב.

רשימת ההגבלות האפשריות וזהה לרשימת ההגבלות הקבועות בסעיף 66א לחוק ההוצאה לפועל וכוללת את אלה:

³ ס"ח התשי"ב, עמ' 260.

מישראל דרושה מטעמי בריאותו של החייב או של בן משפחה התלוי בו;

(3) הגבלת החייב כלקוח מוגבל מיוחד, כמשמעותו בחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981⁴;

(4) (א) הגבלת החייב מלעשות שימוש בכרטיס חיוב, כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986⁵; לעניין זה, דין הגבלה כדין סיום חוזה כרטיס החיוב בהודעת החייב; הודעה על כך תינתן למנפיק בדרך שתיקבע, ויראו במועד קבלת ההודעה את מועד סיום החוזה;

(ב) לא יראו הגבלה כאמור בפסקת משנה (א) כסיום חוזה בהודעת החייב, לעניין הוראות בחוזה שלפיהן הלקוח חייב בתשלום כלשהו בשל עצם קיצורה של תקופת השימוש בכרטיס החיוב, כגון חיוב החייב בתשלום בעבור מתנות מותנות שימוש שקיבל מהמנפיק;

(5) הגבלת החייב מלייסד תאגיד או מלהיות בעל עניין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, ואם השתתף החייב בייסוד תאגיד או היה בעל עניין בתאגיד – מתן הוראות לעניין הפסקת כהונתו או חברותו בתאגיד; אין בהוראות לפי פסקה זו או בהפרתן כדי לגרוע מתוקפה של התאגדות או פעולה משפטית של תאגיד שבו היה החייב מייסד או בעל עניין כאמור; לעניין זה, "בעל עניין" – כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁶, ולגבי תאגיד שאין לו הון מניות – מי שהוא חבר בתאגיד או חבר הוועד או המנהלה של אותו תאגיד;

(6) הגבלת החייב מלקבל, מלהחזיק או מלחדש רישיון נהיגה; הגבלה זו לא תוטל אם שוכנע הרשם לענייני המרכז כי הטלתה עלולה לפגוע פגיעה ממשית בעיסוקו של החייב וביכולתו לשלם את החוב או שרישיון הנהיגה חיוני לחייב, עקב נכותו או עקב נכות בן משפחה התלוי בו; לעניין זה יראו את מי שהוטלה עליו הגבלה מלהחזיק רישיון נהיגה כמי שרישיון הנהיגה שלו פקע מחמת אי-תשלום אגרה.

ד ב ר י ה ס ב ר

(5) הגבלת החייב מלקבל או לחדש רישיון נהיגה, אלא אם כן הטלת ההגבלה עלולה לפגוע פגיעה ממשית ביכולתו של החייב לשלם את החוב או שרישיון הנהיגה חיוני לחייב עקב נכותו או נכות בן משפחה התלוי בו.

(3) הגבלת חייב מלעשות שימוש בכרטיסי חיוב כמשמעותו בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986;

(4) הגבלת החייב מלייסד תאגיד או להיות בעל עניין בתאגיד;

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 136.

⁵ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187.

⁶ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(ד) (1) הגבלה שהוטלה לפי סעיף קטן (ג) לא תיכנס לתוקף אלא לאחר שהרשם לענייני המרכז שלח לחייב התראה בדואר, וחלפו 30 ימים מיום המצאת ההתראה.

(2) בהתראה יצוין כי הרשם לענייני המרכז הטיל על החייב הגבלה וכי היא תיכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום המצאתה, אלא אם כן ייפרע החוב, או שהחייב יגיש לרשם בקשה לפריסה או לדחייה של החוב או לפטור מתשלום תוספת פיגורים, לפי סעיף 7ג וישכנע את הרשם כי הוא אינו בעל יכולת לשלם את החוב, או כי יש נסיבות אחרות לפריסה, לדחייה או לפטור בהתאם להוראות הסעיף האמור, או שתינתן החלטה אחרת בידי הרשם.

(ה) בהליך לפי סעיף זה ייתן הרשם לענייני המרכז הזדמנות לצדדים לטעון את טענותיהם ולהגיש את ראיותיהם בכתב או בעל-פה, בצורה, במועד ובאופן לפי הוראות סעיף 7ד.

ביטול הגבלות 7ב. (א) נפרע החוב או נוכח הרשם כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב, יורה על ביטול הגבלה שהוטלה על החייב לפי הוראות סעיף 7א.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א) יורה הרשם לענייני המרכז על ביטול הגבלה שהטיל לפי הוראות סעיף 7א, אם נוכח כי החייב עומד בתשלומים שנקבעו לו כדין; בוטלה

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 7ב המוצע

מוצע לקבוע הוראות לעניין ביטול הגבלות שהוטלו בידי הרשם לענייני המרכז, בדומה להוראות הקבועות לעניין זה בסעיף 766 לחוק ההוצאה לפועל.

לסעיף קטן (א)

משנפרע החוב פוקעת מאליה עילת הטלתו. מוצע אפוא לקבוע כי עם תשלום החוב במלואו יורה הרשם על ביטול ההגבלה שהוטלה על החייב.

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו נוכח הרשם כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב, תבוטל ההגבלה שהוטלה, שכן כפי שהוסבר לעיל סמכות הטלת ההגבלות מכוונת כלפי חייבים המסרבים לשלם את חובם בלא הסבר סביר, ולא כלפי חייבים הנעדרים יכולת לשלם את החוב.

לסעיף קטן (ב)

בדומה להסדר הקיים בסעיף 766(ג) לחוק ההוצאה לפועל, מוצע לקבוע כי הרשם לענייני המרכז יורה על ביטול הגבלה אם החייב עומד בתשלומים שנקבעו לו כדין בידי גורם מוסמך. לעניין הגורם המוסמך יובהר כי פרט לסמכות לפי סעיפים 55 ו-55ג לחוק המרכז, כנוסחם הקיים, ולסעיף 7ג כנוסחו המוצע, לבתי המשפט ולנשיא המדינה יש סמכות מקבילה בחלק מסוגי החוב שהמרכז גובה, לקבוע הסדרים לתשלום החוב.

לסעיף קטן (ד)

המנגנון הקבוע בסעיף קטן (ד) המוצע דומה למנגנון הקיים כיום בסעיף 766 לחוק ההוצאה לפועל. מוצע לקבוע כי הגבלה שהטיל הרשם לענייני המרכז לא תיכנס לתוקפה אלא בחלוף 30 ימים מיום שנשלחה לחייב בדואר התראה על הטלת ההגבלה.

עוד מוצע לקבוע כי בהתראה יצוין שההגבלה תיכנס לתוקף בתום 30 ימים מיום המצאתה, אלא אם כן ייפרע החוב או שהחייב יגיש לרשם בקשה להפחתת תוספת פיגורים, לפריסה של החוב או לדחיית מועד תשלום, וישכנע את הרשם לענייני המרכז כי הוא אינו בעל יכולת לשלם את החוב, או כי קיימות נסיבות אחרות המצדיקות את פריסת החוב לתשלומים, את דחיית מועד תשלום החוב או את הפחתת תוספת הפיגורים, או שתינתן החלטה אחרת בידי הרשם.

לסעיף קטן (ה)

בשל מהותן של ההגבלות, מוצע לאפשר לצדדים (מנהל המרכז והחייב) לטעון את טענותיהם לפני הרשם לענייני המרכז, להגיש לו ראיות בכתב או בעל-פה, בצורה, במועד ובאופן שייקבעו בתקנות לפי הוראות סעיף 7ד לחוק, כנוסחו המוצע. כל עוד לא נקבעו תקנות כאמור לעניין זה יפעל הרשם, בהתאם להוראות הסעיף האמור, בדרך הנראית לו צודקת ומועילה ביותר.

הגבלה כאמור בסעיף קטן זה, רשאי הרשם לענייני המרכז להטילה מחדש, מיוזמתו או לבקשת מנהל המרכז, אם נוכח כי החייב הפסיק לעמוד בתשלומים כאמור; הגבלה שהוטלה מחדש לפי סעיף קטן זה תיכנס לתוקף בלא צורך במשלוח התראה לפי סעיף 7א(ד).

(ג) הרשם לענייני המרכז רשאי לבטל הגבלה שהטיל לפי הוראות סעיף 7א, מיוזמתו או לבקשת הצדדים, ורשאי הוא להתנות את הביטול בתנאים שיקבע, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ד) בוטלה הגבלה שהוטלה על חייב, לפי הוראות סעיף זה, ימציא הרשם לענייני המרכז, מיד, ולא יאוחר מתום 24 שעות מעת ביטולה, הודעה על כך לגורמים הנוגעים בדבר, לפי העניין, וכן ישלח הודעה על כך לחייב ולמרכז.

הוגשה לרשם לענייני המרכז בקשה כאמור בסעיפים 7 או 17 וטרם התקבלה החלטתו בבקשה, או החליט הרשם בבקשה כאמור למנות כונס נכסים או להטיל הגבלות והמינוי או ההגבלות עומדים בתוקפם, רשאי הוא, לבקשת החייב, לפרוס את החוב, לדחות את מועד תשלומו, או ליתן פטור מתוספת פיגורים, בהתאם להוראות סעיפים 55 או 56, בשינויים המחוייבים; הגיש החייב לרשם לענייני המרכז בקשה כאמור ונוכח הרשם כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב, יורה על פריסת החוב, על דחיית מועד תשלומו או על מתן פטור מתוספת פיגורים, לפי העניין.

סמכות הרשם לענייני המרכז לפרוס חוב, לדחות את המועד לתשלומו או לפטור מתשלום תוספת פיגורים

ד ב ר י ה ס ב ר

לחייבים לשלם את חובם לפי מידת יכולתם. מוצע אפוא להעניק לרשם לענייני המרכז סמכויות להורות על הפחתת תוספת פיגורים, על דחיית מועד תשלום חוב או על פריסת החוב לתשלומים, מן הטעמים והשיקולים המפורטים בסעיפים 55 ו-56 לחוק המרכז. מוצע לקבוע כי הרשם לענייני המרכז יהיה חייב להורות על הפחתת תוספת הפיגורים, על פריסת החוב לתשלומים או על דחיית מועד תשלומו במקרים שבהם נוכח כי החייב אינו בעל יכולת לשלם את החוב.

על פי המוצע, הסמכות האמורה של הרשם לענייני המרכז היא סמכות שיורית לסמכותו החליטית בבקשות להטלת הגבלות ולמינוי כונס נכסים. חייבים יוכלו להגיש לרשם בקשות להפחתת תוספת פיגורים, לדחיית מועד תשלומו של חוב או לפריסת החוב לתשלומים רק בתיקים התלוויים ועומדים לפניו (כלומר, כל עוד לא התקבלה החלטתו של הרשם בבקשה להטיל הגבלות או למנות כונס נכסים, שהגיש לו מנהל המרכז, או כל עוד הגבלה או מינוי כאמור, שעליהם החליט הרשם, עומדים בתוקפם).

יובהר כי אין בהקניית סמכויות אלה לרשם לענייני המרכז כדי לצמצם או לפגוע בסמכויות שהוענקו לגורמים

עוד מוצע לקבוע כי אם פסק החייב למלא אחר הוראות התשלום שקבע הגורם המוסמך, רשאי הרשם לענייני המרכז להטיל את ההגבלה מחדש, מיוזמתו או לבקשת מנהל המרכז, בלא צורך במשלוח התראה נוספת לחייב.

לסעיף קטן (ג)

מוצע להעניק לרשם לענייני המרכז סמכות לבטל את ההגבלות שהטיל, לפי שיקול דעתו, מיוזמתו או לפי בקשה של הצדדים, וכן להתנות את הביטול בתנאים שיקבע, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות העניין.

לסעיף קטן (ד)

בדומה להסדר הקיים בסעיף 766(ד) לחוק ההוצאה לפועל, מוצע לקבוע כי יחד עם ביטול ההגבלה, ולא יאוחר מעשרים וארבע שעות ממועד ביטולה, ישלח הרשם לענייני המרכז הודעה על הסרת ההגבלה לגורמים הנוגעים בדבר לרבות החייב והמרכז.

לסעיף 7ג המוצע

נוכח הצורך בגמישות בהליכי הגבייה מוצע להעניק בידי הרשם לענייני המרכז סמכויות מקלות שיאפשרו

סדרי דין לפני הרשם 7ד. שר המשפטים יקבע את סדרי הדין לפני הרשם לענייני המרכז; לא הותקנו תקנות לפי סעיף זה, בעניין מסוים, יפעל הרשם לענייני המרכז באותו עניין בדרך הנראית לו הצודקת והמועילה ביותר.

ערעור על החלטות 7דה. (א) צווים והחלטות הרשם לענייני המרכז שניתנו לפי סעיפים 7 עד 7ג ניתנים לערעור בזכות לפני בית משפט שלום.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף זה, אין בכך כדי לעכב הליך לפי חוק זה, ואולם רשאי הרשם לענייני המרכז או בית המשפט שהוגש לפניו הערעור להורות על עיכוב ההליך, ורשאי הוא להתנות את העיכוב במתן ערובה להנחת דעתו.

4. בסעיף 8 לחוק העיקרי, בכותרת השוליים, בסופה יבוא "לשם מניעת סיכול הגבייה". תיקון סעיף 8

5. (א) תחילתו של חוק זה שלושה חודשים מיום פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה). תחילה והוראת מעבר

(ב) על הליכי כינוס נכסים לפי סעיף 7 לחוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה, שהיו תלויים ועומדים ערב היום האמור, ימשיכו לחול הוראות החוק העיקרי, כנוסחו ערב יום התחילה.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אין בהגשת ערעור כאמור כדי לעכב הליכים, וזאת כדי להבטיח שלא ייעשה שימוש לרעה בהליך הערעור על החלטות הרשם לענייני המרכז. עם זאת, מוצע לאפשר לרשם לענייני המרכז או לבית המשפט שאליו הוגש הערעור להורות על השהיה או עיכוב של החלטת הרשם לענייני המרכז ולהתנות את ההשהיה או העיכוב במתן ערובה.

הוראת הסעיף המוצע דומה להוראת סעיף 80 לחוק ההוצאה לפועל שעניינו, בין השאר, ערעור על החלטות רשמי הוצאה לפועל.

סעיף 5 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהא שלושה חודשים מיום פרסומו, וזאת כדי לאפשר לגורמים העוסקים במלאכה, להתארגן כנדרש לצורך יישום החוק המוצע והוראותיו. בנוסף, מוצע לקבוע הוראת מעבר שלפיה על הליכי כינוס נכסים שהחלו לפני תחילתו של החוק ימשיך לחול הדין שחל ערב יום התחילה, זאת כדי לשמור על הזכויות הדיוניות של החייבים שנגדם עומדים ותלויים הליכי כינוס, וכדי לאפשר לבית המשפט להשלים את מלאכתו בתיקים שלפניו.

מרכז לפי סעיפים 55 ו-56 לחוק המרכז או בסמכויות דומות אחרות שהוענקו לגורמים אחרים בחוק כגון סמכות תובע לפי סעיף 229(ו) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

לסעיף 7ד המוצע

כדי שתהא בידי הרשם לענייני המרכז האפשרות לברר נכוחה את הנסיבות בתיקים שלפניו לרבות סיבת אי-תשלום החוב במועדו, וכדי שיוכל לנהל הליכי כינוס כסדרם, מוצע לקבוע כי שר המשפטים יקבע את סדרי הדין שיחולו לגבי הרשם לענייני המרכז, וככל שלא נקבעו סדרי דין כאמור, יפעל הרשם לענייני המרכז בדרך הנראית לו צודקת ומועילה ביותר.

לסעיף 7ה המוצע

מוצע לקבוע כי צווים והחלטות של הרשם לענייני המרכז בעניין הטלת הגבלות, ניתנים לערעור בזכות לבית משפט השלום. הסמכות המקומית של בתי משפט השלום לרון בערעורים על החלטות הרשם היא בהתאם להוראות סדר הדין האזרחי.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 14) (ייצוג בני שני המינים בדירקטוריון חברה ציבורית), התשע"א-2011

בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹, בסעיף 239(ד), אחרי "שלה" יבוא "שאינם בעלי השליטה
בחברה או קרוביהם".

תיקון סעיף 239

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע על כן, לתקן את הסעיף האמור, ולקבוע כי
בחברה ציבורית שבה הדירקטור, שהוא בן המין השני, הוא
בעל השליטה או קרובו – תידרש החברה למנות דירקטור
חיצוני שגם הוא בן המין השני. התיקון המוצע מחייב
שבכל חברה ציבורית יהיה לפחות דירקטור אחד, שהוא בן
המין השני, שאינו בעל השליטה או קרובו. ההצעה נועדה
להבטיח שהדירקטור שהוא בן המין השני יתמנה מתוך
מגוון בעלי הכישורים בחברה ובציבור בכלל ולא על סמך
זיקתו לבעל השליטה.

סעיף 239(ד) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, קובע
כי אם בעת מינוי דירקטור חיצוני בחברה ציבורית, כל
חברי הדירקטוריון הם בני מין אחד, על החברה למנות
דירקטור חיצוני שהוא בן המין השני. הסעיף חוקק כדי
לשפר את הליך בחירת הדירקטורים והכוונת החברה
לבחינת מלוא מאגר הכישרונות בציבור. במקרים שבהם
הדירקטור בן המין השני, הוא בעל השליטה בחברה או
קרובו, לא תמיד מושגת המטרה שלשמה חוקק הסעיף,
שכן, בחירתו של הדירקטור לא נעשתה בהכרח מתוך מלוא
מאגר הכישרונות בציבור.

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; ס"ח התש"ע, עמ' 618.

